

„De multe ori reformele inițiate în statele europene acoperă aspecte specifice, însă reforma justiției în Republica Moldova este cea mai amplă dintre toate. Este timpul ca reforma să genereze rezultate cu privire la efecte și impact”

Eric Svanidze,
managerul proiectului UE
„Suport în coordonarea reformei în
domeniul justiției în Republica Moldova”

REFORMA PE SCURT

Înaintarea repetată a unei candidaturi la funcția de judecător – doar cu votul unanim al membrilor CSM

Această propunere este inclusă într-un proiect de lege, avizat de Guvern la 21 august curent. Proiectul a fost elaborat de un grup de deputați liberal-democrați și prevede modificarea Legii cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii. Astfel, dacă Președintele Republicii Moldova nu a acceptat o candidatură la funcția de judecător, președinte sau vicepreședinte a instanței judecătorești, înaintarea repetată a aceleiași candidaturi va putea fi făcută doar cu votul unanim al membrilor CSM. Autorii proiectului sunt de părere că modificările vor asigura un grad sporit de obiectivitate a CSM în procesul numirii și promovării în funcție a magistraților. De asemenea, autorii consideră că majorarea numărului de voturi pentru înaintarea repetată a aceluiași candidat va spori convingerea că numirea judecătorului se bazează pe criterii obiective și pe meritocrație.

Avocatul poporului în loc de avocatul parlamentar

Ministerul Justiției a prezentat prevederile proiectului de Lege cu privire la avocatul poporului (AP). Potrivit documentului, instituția avocatului parlamentar va fi redenumită în avocatul poporului, urmând ca în loc de patru avocați parlamentari, câți există la momentul actual, să activeze un singur avocat al poporului. De asemenea, se prevede reorganizarea structurii interne, prin crearea Oficiului avocatului poporului, administrat de către un Secretar General; modificarea procedurii de selectare și numire a AP prin asigurarea unui concurs transparent cu participarea societății civile; prelungirea perioadei mandatului AP de la 5 la 7 ani; reglementarea garanțiilor sociale ale AP; fortificarea mecanismului național de prevenire a torturii; dezvoltarea independenței și imunității AP etc.

Proiectul a fost elaborat în conformitate cu Strategia de Reformă a Sectorului Justiției 2011-2016 și vine să înlocuiască actuala Lege cu privire la avocații parlamentari, adoptată în octombrie 1997.

1404 petiții

de la persoane fizice și juridice au fost adresate Consiliul Superior al Magistraturii în prima jumătate a anului 2013. În cele mai multe petiții se invocă dezacordul cu hotărârile, încheierile și deciziile instanțelor de judecată (619) și încălcarea normelor de disciplină și etică (423).

Mandatele membrilor CSM expiră. Urmează alegeri

În această toamnă, au loc alegeri în Consiliul Superior al Magistraturii (CSM). La 18 octombrie, Adunarea Generală a Judecătorilor urmează să aleagă șase membri ai CSM din rândul judecătorilor, iar ulterior Parlamentul va numi încă trei membri din rândul profesorilor de drept titulari. Durata mandatului de membru al CSM este de patru ani. Potrivit Legii nr. 947 din 19.07.1996, CSM are 12 membri, inclusiv președintele Curții Supreme de Justiție, Ministrul Justiției și Procurorul General care sunt membri de drept ai acestui organ de administrare judecătorească. Expertii din organizațiile neguvernamentale au semnalat că procedura de desemnare de către Parlament a membrilor CSM din rândul profesorilor de drept nu este transparentă și necesită perfecționare.

13 judecători din țară s-au înscris în concursul pentru funcția de membru permanent al CSM din rândul judecătorilor. Printre candidați sunt patru membri actuali ai CSM (Nichifor Corochii, Dina Rotarciuc, Anatolie Țurcan și Dumitru Visternicean), precum și alți magistrați de la diferite instanțe din țară: Tatiana Răducanu (Curtea Supremă de Justiție), Liliana Catan și Anatolie Minciună (Curtea de Apel Chișinău), Maria Ghervas, Viorica Puica, Gheorghe Balan și Ion Druță (Judecătoria Botanică, Chișinău), Vera Toma (Curtea de Apel Bălți) și Grigore Țișcanu (Judecătoria Nisporeni).

Dina Rotarciuc, membră a CSM și candidată pentru un nou mandat, afirmă că propunerile au fost înaintate personal de către judecători sau de colectivele de muncă. „Cu patru ani în urmă, membrii CSM din rândul judecătorilor erau propuși și selectați în ziua când se desfășura Adunarea. Acum însă procesul este mai transparent. Pe pagina web a CSM a fost plasată lista candidaților, iar în cadrul Adunării Generale, fiecare candidatură va fi supusă votului și vor fi desemnați cei șase membri ai CSM din rândul judecătorilor”, spune Dina Rotarciuc.

Dacă alegerea membrilor CSM din rândul judecătorilor este mai transparentă, atunci procedura de alegere de către Parlament a membrilor CSM din rândul profesorilor de drept este una opacă. De această părere este Nadejda Hriptievski, expertă în cadrul Centrului de Resurse Juridice (CRJ) care afirmă că Legislativul trebuie să adopte urgent un Regulament de reglementare a procedurilor de selectare a membrilor CSM într-un mod obiectiv, imparțial și transparent. „Mai multe organizații neguvernamentale au transmis Parlamentului un apel cu privire la necesitatea organizării unui concurs public pentru selectarea membrilor CSM din rândul profesorilor de drept titulari. Acest regulament ar trebui elaborat cât mai repede, deoarece mandatul profesorilor universitari care dețin la momentul calitatea de membri CSM expiră la 27 noiembrie. Este foarte important să

Componența actuală a Consiliului Superior al Magistraturii:

Prenumele, numele	Funcția	Ales/numit
Oleg Efrim	Ministrul Justiției	Decretul Președintelui RM nr. 124 - VI din 06.05.2011
Mihai Poalelungi	Președinte al Curții Supreme de Justiție	Hotărârea Parlamentului nr. 9 din 16.02.2012
Corneliu Gurin	Procuror General	Hotărârea Parlamentului nr. 81 din 18.04.2013
Dumitru Visternicean	Judecător la Curtea Supremă de Justiție	Hotărârea Adunării Generale a judecătorilor; 28.11.2009
Dina Rotarciuc	Judecător la Curtea de Apel Chișinău	Hotărârea Adunării Generale a judecătorilor; 28.11.2009
Anatol Țurcan	Judecător la Curtea de Apel Chișinău	Hotărârea Adunării Generale a judecătorilor; 28.11.2009
Nichifor Corochii	Președinte CSM	Hotărârea Adunării Generale a judecătorilor; 31.10.2009
Boris Negru	Profesor universitar	Hotărârea Parlamentului nr. 76-XVIII din 27.11.2009
Vasile Crețu	Profesor universitar	Hotărârea Parlamentului nr. 76-XVIII din 27.11.2009
Alexandru Arseni	Profesor universitar	Hotărârea Parlamentului nr. 76-XVIII din 27.11.2009

fie organizat un concurs public și transparent, să câștige adevărații profesioniști și nu candidații care au afilieri politice. Ar fi păcat dacă Parlamentul ar trata apelul ca pe o petiție obișnuită, fără a reacționa la îndemnul de a organiza un concurs public”, susține experta CRJ.

Raisa Apolschii, președinta Comisiei parlamentare numiri și imunități a Parlamentului R. Moldova ne-a declarat că apelul organizațiilor neguvernamentale a fost înregistrat și urmează să fie examinat de membrii acestei Comisii.

Potrivit legii, cei șase membri ai CSM din rândul judecătorilor, inclusiv doi membri supleanți sunt aleși prin vot secret de către Adunarea Generală a Judecătorilor, aceștia reprezentând toate nivelurile instanțelor judecătorești. Se consideră aleși candidații care au acumulat mai mult de jumătate din voturile celor prezenți la adunare, în ordinea descrescătoare a voturilor obținute. Membrii CSM, cu excepția membrilor de drept, nu pot exercita o altă activitate remunerată decât cea didactică și științifică.

Circa 50 de posturi vacante în judecătoriile din țară

La momentul actual, în instanțele judecătorești din Moldova activează în total circa 460 de magistrați sau cu 50 de judecători mai puțin față de numărul stabilit de Legea nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească.

La judecătoria din Taraclia, din cinci judecători, câți ar trebui să aibă instanța, activează doar doi. Evghenii Dvurcenschi, președintele judecătoriei, afirmă că unul dintre judecătorii de aici s-a pensionat recent, o judecătorească este în concediu de maternitate, iar încă un magistrat e în concediu anual. „Am rămas numai doi, iar volumul de lucru este foarte mare. Am transmis câteva solicitări la CSM să trimită judecători în teritoriu, însă deocamdată locurile vacante nu au fost suplinite”, menționează E. Dvurcenschi.

Situația nu este mai bună nici în municipiul Chișinău. Astfel, în instanța din sectorul Râșcani, din

Arhiva judecătoriei din Taraclia, unde sunt păstrate dosarele după pronunțarea hotărârilor

22 de judecători activează doar 16, inclusiv doi judecători de instrucție. Oleg Melniciuc, președintele instanței, se plânge că, zilnic, în instanța de aici se desfășoară circa 60 de ședințe, iar judecătorii sunt asaltați de dosare.

Deși mai mulți președinți ai instanțelor judecătorești afirmă că numărul de judecători trebuie suplinit, Ion Druță, președintele Asociației Judecătorilor din Moldova, este de părere că sporirea numărului de magistrați nu va

conduce la îmbunătățirea calității actului justiției. „Pentru țara noastră, actualul număr de judecători este suficient. În același timp, apar situații imprevizibile, firești, care trebuie soluționate. În opinia mea, pe lângă CSM ar trebui înființată o structură a judecătorilor de rezervă, compusă din câțiva magistrați, care ar putea fi delegați în instanțele unde un judecător pleacă în concediu de maternitate sau în concediu îndelungat de boală. Astfel, nu vom avea nevoie de suplینirea numărului de judecători”, afirmă Ion Druță.

Legea nr. 514 din 06.07.1995 privind organizarea judecătorească stabilește un număr de 504 judecători pentru toate instanțele din țară, inclusiv 33 de posturi de judecător pentru Curtea Supremă de Justiție. Potrivit CSM, în prima jumătate a anului 2013, în țară activau circa 460 de judecători.